

Hogyan gondozd?

VISSZHANG - LXII. évfolyam, 4. szám, 2018. január 26.

TGM-nek hosszú évek óta vagyok lelkes és hűséges olvasója. Szeretem és élvezem az írásait, következetes bölcsessége és pazar humora miatt. Most kicsit zavarban vagyok: *Így gondozd az Orbánodat* (ÉS, 2018/3., jan. 19.) című írásának célját nem egészen értem. Egyik mondatából lovag Walter von der Vogelweide hallatszik ki, a másiktól Dimitrov. Ezen túllendülve szokatlan dolgot veszek észre: TGM „tárgyilag” téved. Valószínűleg nem is egyszer, azonban egyszer biztosan: *„A betegek társadalmunk teljes jogú tagjai, s hogy fáradt ember idegesen igazgatja a nyakkendőjét, nem érv a politikája ellen.”* Nem tudom, hogyan kell érteni a „teljes jogúságot”, de abban biztos vagyok, hogy betegség következtében fogyatékosná vált embertársainknak nem teljesek a jogaik. Vak ember nem vezethet autót, epilepsziás nem lehet sebész, depressziós nem jó darukezelőnek, diszlexiás ne legyen újságíró. Ezek nyilvánvaló dolgok, mi több, a *testi* fogyatékos embernek van betegség-belátása. Nem úgy van ez a *lelki*nek nevezett fogyatékoságokkal. Trump elnök például „stabil zseninek” nevezte magát, amikor szenilis demencia (időskori elbutulás) tüneteit gyanították nála. Szerencsére a stabil zseni hazája stabil demokrácia, így mind a zsenialitás, mind pedig a stabilitás tudományos vizsgálat alá fog kerülni. Szlovákia nem annyira stabil és nem is olyan erős demokrácia, hogy 200 (azaz kettőszáz) pszichiáter (táv)diagnózisa elég lett volna Vladimír Mečiar szakszerű elmeorvosi explorálásához. Az, hogy a mostani magyar miniszterelnökön gyógyszer mellékhatás ismert jelei (és az nem a „nyakkendő-igazgatás”) fedezhetők fel, igenis érv lehet. Ha nem is rögtön a politikája ellen, de az egészségi állapotának hiteles nyilvánossá tételéhez feltétlenül.